

Manuál pro ministranty

verze 2011

Služby

Zvonění

Po modlitbě bez čekání otevřeme dveře sakristie, 3x zazvoníme a jak lidé začnou zpívat, vejdem do presbytáře.

Nečekejte na pokyn otce.

Potom zvoníme při pozdvihování - zvoní se 3x (při pozdvihování hostí a vína)

Zvoníme ještě po přijímání - když Otec (nebo poslední koncelebrant) napije z kalichu.

Vedení

Vycházíme hned, jak začnou lidé/sbor zpívat. Pokud není řečeno jinak, tak si ten, který jde vlevo, stoupá HNED vedle lavice u sakristie a ten, který jde vpravo, jde až k dětské kapli. Všichni ministranti pokleknou a kněz s jáhnem jdou políbit oltář. Jak ho políbí, vycházíme na místa (pokud jsou lavičky, tak k lavičkám).

Pokud je to jinak, tak vám to řekneme.

Služba

Konvičky

Ten, kdo má konvičky, vychází společně s knězem (a jáhnem) na obětní průvod. Nikdy nebere konvičky přímo od lidí - dá mu je jáhen nebo kněz. Ukloní se a odnese konvičky na kraj oltáře. Oddělá víčka a konvičky položí na oltář. Jáhen si je tam vezme, nalije je do kalichu a ministrant prázdnou konvičku vrátí do stojánku. Tomu, kdo má kalich, dá lavabo a od něj si vezme misku. Umyje Otcí ruce, vrátí tomu s kalichem misku, vezme stojánek s konvičkami a dá jej na kraj abaku. **Pozor, při mši s okuřováním je v této části změna.**

Další část je popsána ve službě Patena

Po přijímání - při purifikaci - se nachystá k abaku a až se na něj purifikující otočí, nalije do kalichu zbytek vody v konvičce. Tím jeho služba končí a jde si zpátky sednout.

Kalich

Vychází **hned** po přímlovách k abaku, kde sundá kalichové velum z kalicha a složené jej položí na kraj abaku na pateny. Potom opatrně přenese celý kalich na oltář. Sundá z něj korporál a rozloží jej **doprostřed** oltáře, křížkem k sobě (střed je označen čárkou dole na oltáři). Ať korporál leží na hraně oltáře. Ne někde vzadu, a taky ať neplandá ve vzduchu. Pozor, uprostřed je velká hostie - opatrně. Vráť se k abaku, kde vezme misku a jde za tím, kdo má konvičky. Vezme si od něj lavabo a dá mu misku. Spolu umyjí Otcí ruce. Vezme si nejen lavabo, ale i misku od "konviček" a jde k abaku. Tam lavabo složí a dá jej mezi konvičky.

Při podávání pokoje si ověří, jestli bude třetí patena, a pokud ano, přinese misku a purifikatorium z abaku na kraj oltáře. Pokud na abaku však miska není, vezme purifikatorium, jde za kostelníky do sakristie, poprosí je o misku a odnese ji s purifikatoriem na oltář.

Další část je popsána ve službě patena

Po přijímání počká, než se odnesou všechny misky a kalich z oltáře k abaku (odnáší je akolyté, ne ministranti!) a pak složí korporál. Korporál se skládá v tomto pořadí: *spodek, vršek, pravá, levá* - pomůcka: přesně naopak, než čteme knížky. Pokud je na oltáři pala a purifikatorium, tak jej také odnese na abak. Od purifikujícího bere pateny, dává je na místo, potom od něj vezme misky a dá je na kraj abaku. Jak purifikující položí purifikatorium na kalich a odejde, položí na kalich napřed palu, potom složený korporál, kalich dá doprostřed spodního korporálu a položí na něj kalichové velum. Musí zkontrolovat to, aby křížek byl vepředu. Ohyb kalichového vela je lepší mít výš - když je nízko za hranou paly, vypadá to jako těsně před pádem a přejetý bagrem...

Obětní průvod

Pokud mají obětní průvod ministranti, jdou po přímlovách ke stolku s obětními dary (pod kůrem). Pokud jsou svíčky, tak jdou až za nimi. Na stolku vezmou konvičky, zlatou misku s obětními dary (ne tu plastovou se lžičkou!) a kytku položenou na stole (ne tu ve váze). Hned vyrazí směrem k oltáři a u schodků předají dary Otcí a jáhnovi. Jak Otec s jáhnem odejdou, jdou zpět na svá místa.

Patena

Při odchodu k přijímání přejdou k abaku. Zkontrolují, zda jich je stejně jako podávajících (pokud je jich víc, jeden musí odejít, a pokud míň, musí říct dalšímu ministrantovi).

Rozmístění ministrantů s patenami:

1 podávající - 2 ministranti k hlavní řadě (a střídají se)

2 podávající - jeden do sakristie a jeden do dětské kaple

3 podávající - sakristie, dětská kaple a levá polovina hlavní řady (z pohledu od oltáře)

4 podávající - sakristie, dětská kaple a 2 ministranti k hlavní řadě (pokud jde Otec do sakristie, tak ten, který je na pravé straně hlavní řady přejde pod sochu sv. Martina - u sakristie)

Pokud nevíte, kam si stoupnout, okamžitě sledujte podávajícího, zda-li má k sobě patenu. Takže můžete vyčkat okolo ambonu a dle dané situace se přidáte k podávajícím.

Dávejte si pozor, abyste měli patenu pořád **rovně** a nevysypali z ní zbytky hostií. Hlavně při vracení se k abaku se na to jednoduše zapomíná.

Misál

Přede mší je nutné si zkontrolovat, které jsou modlitby. Pokud jsou nějaké pochybnosti, je nutné se podívat do kalendáře, zeptat se starších ministrantů nebo kostelníků. Také je potřeba se podívat do kalendáře, jestli je Gloria a Credo. V neděli je Gloria kromě doby adventní a postní, Credo je vždy. Pro jiné dny skoro platí, že pokud je druhé čtení, je i Credo. Je potřeba se podívat na přímluvy, jestli jsou správně nalistované a jestli v nich máme i ohlášky.

Pro zjištění, zda je Credo a Gloria máme jednoduchou pomůcku: pokud je **Slavnost** nebo **Svátek**, tak je **Sláva** (Gloria). Pokud je 2. čtení, tak je i Věřím. Pozor: v adventu a v postu **není Gloria**.

- Vstupní modlitba je po Gloria (a pokud není, tak po Kyrie eleison).
- Přímluvy jsou hned po Cedu (a pokud není, tak po kázání).
- Po přímluvách musí nachystat na oltář stojánek, mikrofon (opatrně na něj - jedno ťuknutí ho může zničit!) a misál. V misálu nalistuje Modlitbu nad dary. Zde i librista zodpovídá za to, aby korporál na oltáři byl uprostřed!!! Dá misál na stojánek, a počká, až služba rozdělá korporál. Teprve poté umístí stojánek a mikrofon. Zkontroluje to, zda služba dala korporál správně doprostřed a teprve potom odchází na místo.
- Jak se vrací z přijímání, **nechá mikrofon na místě** a odnese stojánek na misál dozadu ke svatostánku. Při tom může misál rovnou vzít s sebou, a nebo jej nechá na kraji oltáře a vezme jej při cestě k lavice. S misálem si jde sednout na své místo.
- Pokud je nutné pohnout s mikrofonem, tak se **vždy chytá za dřevěný podstavec**.
- Po purifikaci je modlitba po přijímání.

Pro libristy platí, že vždy startuje s předstihem. Nečeká na pokyn otce, vždycky vyrazí dřív. Misál umísťuje zhruba do okolí mikrofonu, ale tak, aby nezakrýval Otcí výhled do lidí - takže jej musí držet trochu níž. Ne Otcí před nos, ne na metr daleko. Dá si pozor, aby záložka nezakrývala text.

Čtení

Ministrant čte 2. čtení (epištolu), které následuje hned po žalmu. Když jde k ambonu kolem oltáře, tak se neuklání. Před začátkem čtení si upraví mikrofon (dá si ho níž/výš). Čtení začíná například: "Čtení z listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům" a končí "Slyšeli jsme Slovo Boží." Lekcionář nechává na ambonu.

Čtení čtou starší ministranti. Je důležitá příprava. Nemůžeme číst Slovo Boží, které nechápeme. Snažte se prosím to, co čtete, pochopit. Čtete klidně, upravte si mikrofon. Pozor na konečné "Slyšeli jsme Slovo Boží." ať nezni stylem "Uff, už to mám z krku..."

Lekcionář dáváme na ambon ještě před začátkem mše, nedáváme jej v průvodu.

Přímluvy

Přímluvy se čtou po Credo a pokud není, tak po kázání. Kněz přečte začáteční modlitbu a ministrant přečte přímluvy. Z každého bodu vybírá pouze 1 přímluvu a jako poslední přečte za zemřelé (bývá vždy poslední). Přímluvy si musí vybrat ještě přede mší a pořádně se na ně připravit.

Opět čtení probíhá v klidu, nahlas, bez znuřených výrazů. Spravte si pěkně mikrofon přiměřeně od pusy. Je dobré, podobně jako u čtení, přímluvy chápat, a tím předejít k trapným záměnám... Také se musíte snažit poklesnout hlasem opravdu až na konci přímluvy - i kdyby byla dlouhá a bylo v ní víc vět - protože když klesneme hlasem uprostřed, tak lidé automaticky odpovídají a nastává zmatek s nedokončenou přímluvou.

Sbírka

Sbírka bývá pouze v neděli. Čtyři vybírající hned po přímluvách vyrazí do sakristie. Když prochází před oltářem, tak se ukloní. Jakmile skončí obětní průvod, nastupují dolů, pokleknou a vybírají sbírku. Hlasitě odpovídají „Pán Bůh zaplať.“ Říkají to jasně a zřetelně (aby tam nezůstalo pouze to „zaplať“). Až projdou i chodbu, seřadí se pod kůrem. Své košíky dají jednomu, který stojí na straně sakristie. Jdou průvodem a bez úklony či pokleknutí pokračují rovnou na svá místa. Pouze ten, který nese košíky jde do sakristie, tam je položí na stůl a pokračuje na své místo.

Ohlášky

Kdo má ohlášky, tak na nic nečeká a hned po modlitbě po přijímání (z misálu) - po AMEN od lidí - **hned** vyráží k Otci.

Slovník (ne)známých slov

Abak - *stolek, kde je při mši kalich (pod obrazem sv. Vojtěcha)*

Agnus Dei - *Beránku Boží*

Ambon - *místo, odkud se čte evangelium a čtení*

Aspergil - *kropáč*

Ceroferář - *ten, kdo má svíčku*

Credo in unum Deum - *Věřím v jednoho Boha*

Gloria in excelsis Deo - *Sláva na výsostech Bohu*

Korporál - *bílá čtvercová rouška, která se dává pod kalich*

Kyrie eleison - *Pane smiluj se*

Lavabo - *úzká bílá rouška, která se používá pro umývání rukou. Vypadá jak purifikatorium (má jinde křížek)*

Lekcionář - *knížka, ze které se čte čtení a evangelium*

Lumen Christi - *světlo Kristovo*

Navikulář - *ten, kdo má loďku při okuřování*

Pala - *tvrdá čtvercová destička, která se dává na kalich*

Pater noster - *Otče náš*

Presbytář - *místo, kde jsou ministranti spolu s otcem a jáhnem*

Purifikace - *uklizení po přijímání u abaku*

Purifikatorium - *úzká bílá rouška, která je na kalichu*

Sanktus - *svatý*

Sedes - *sedátko kněze*

Turiferář - *ten, kdo drží kadidelnici*

Velum - *kalichové - barevná rouška, která bývá na kalichu*

Velum - *úzký, velmi dlouhý, zlatý a vyšívaný pás látky, který má kněz při žehnání při adoracích*

Změny při mších

Mše s adorací na konci

Po modlitbě po přijímání následují krátké ohlášky a pak začíná adorace. Při adoraci klečíme na svých místech (poklekáme stejně jako kněz). Jáhen nebo kněz jdou ke svatostánku, kde vezmou monstranci a dají ji na oltář. Následují modlitby a požehnání. Po požehnání se uklidí monstrance do svatostánku a tím adorace končí. Všichni se zvedáme a jdeme pod oltář jako při klasickém zakončení mše svaté.

Služby

Velum - Ke konci přijímání musí jít do sakristie, kde si zkontroluje velum a stojánek. Po poklizení oltáře položí doprostřed stojánek na monstranci a zkontroluje, zda na oltáři nezůstal mikrofon a podstavec na misál. Mikrofon chytá pouze za spodní, dřevěnou, část. Stojánek patří dvěma vybouleními dopředu. Ministrant s velem jde až po zászvětné modlitbě (když tam jde turiferář s navikulářem **podruhé**). Přejde a hned si klekne zleva od kněze. Počká, než se okouří, a po další krátké modlitbě a odložení mikrofonu dá knězi na ramena velum. Je nutné zkontrolovat, aby nápis byl správně (nebyl vzhůru nohama) a při dávání dát velum pořádně, aby Otec mohl jednoduše chytnout kraje vela. Jak se Otec vrátí kleknout si, ministrant odebere velum. Pak si zase klekne a vstává až společně s ostatními ministranty, kteří pak sejdou dolů pod oltář. Zůstává na svém místě a zapojí se do průvodu.

Turiferář a navikulář - Hned po přijímání je nutné rozdělat tabletu. Je vhodné si přede mší najít plechový kus do košíku na zvednutí tablety. Tabletou rozdělávají nad svíčkou a potom ji rozfoukají. Do presbytáře jdou 2x - poprvé vychází, když jáhen pokládá monstranci na oltář. Jdou za kněze, **ukloní se** a kněz nasype kadilo. Kněz si potom klekne, turiferář mu zprava podá kadidelnici, dost se u toho natáhne k Otci. Navikulář tam stojí, nedělá žádné kroky dopředu, čeká, až turiferář Otcí kadidelnici podá. Kněz okouří monstranci a vrátí kadidelnici turiferáři, který se pro ni zase natáhne. Navikulář stojí a nevrčí se. Po vrácení následuje **úklona** ministrantů a rovnou odchází do sakristie. V sakristii musí tabletu očistit od kadidla a znovu ji opatrně rozfoukat (může se rozpadnout). Jak končí zászvětná modlitba ("*a dej, aby byl jeden ovčín a jeden Pastýř...*") navikulář jde pro turiferáře a s koncem modlitby vycházejí. Jde s nimi i ministrant, který nese velum. Opět **úklona**, kněz nasype kadilo, poklekne a turiferář mu podá kadidelnici. Okouří a vrátí ji ministrantovi. Následuje modlitba, po ní dá ministrant knězi velum a kněz jde požehnat monstranci. Pokud je přítomen jáhen, tak mu T. podá kadidelnici a oba dva ministranti si kleknou na první schodek, hned za jáhna, který je mezi nimi. Pokud však není jáhen, tak si ministranti kleknou sami na schodek a turiferář okouří monstranci (3x3). Potom si stoupnou a čekají na odchod všech ministrantů. Odchází jako

první - **pozor na děti u otce!** A taky nějak inteligentně počkají na Toma Hasoně, abychom nebyli v sakristii a Tom teprve vyrážel.

Zvonění - Zvoní se při žehnání (hodně dlouze, po celou dobu žehnání). Druhé zvonění je při dávání monstrance do svatostánku - monstrance se dá do svatostánku, kněz/jáhen si poklekne a v této chvíli ministranti zazvoní.

Mše se svíčkami

Služby

Ceroferáři

Přede mší musí nachystat svíčky do perfektního stavu a vzít si s sebou pár sirek pro případ, že by jednomu z nich zhasla svíčka, aby si mohli přepálit oheň. Ovšem sirky nepohazují volně pod svíčky, ale nějak je schovají.

Kdy se chodí se svíčkami:

Vstup

Jdou jako první (případně za turiferářem a navikulářem). Je to jiné, když je průvod! (viz níže). Stoupnou si dozadu. Když ministranti poklekají, tak se jen ukloní. Kněz odejde, turiferář s navikulářem odejdou, ministranti odejdou a až po tom odcházejí ceroferáři. Svíčky položí na kraj abaku.

Evangelium

Jak si stoupne jáhen / kněz, udělají průvod. Pokud jdou turiferář s navikulářem, tak si stoupnou za ně. Až se za ně připojí jáhen / kněz, vyrazí k ambonu, kde si stoupnou z boku ambonu (obejdou T+N). Při odcházení dávají všem přednost a jdou zpět na svá místa. **Pozor: v době velikonoční**, kdy je paškál v presbytáři, na evangelium nechodí.

Obětní dary

Po přímlovkách vyrazí pod kůr, kde se za ně připojí lidi s obětními dary. Potom HNEDE vyráží klidným krokem k oltáři (kněz tam může vyrazit později). U kněze se rozestoupí. Až kněz odejde, odchází zase na své místo.

Přijímání

Jdou normálně s ostatními k přijímání. Jak se vrátí, nejdou k lavice, ale vezmou si svíčky a jdou si stoupnout na kraj presbytáře. Drží spolu dvojici. Jak se rozdělí, jeden musí jít pomalu, druhý rychle a tak dojdou na svá místa současně. Oba si stoupnou na stejný schod. Odchází, až když odejde poslední podávající. Nazpátek opět jeden rychle a druhý pomalu tak, aby za chvíli utvořili dvojici.

Odchod

Hned jak skončí požehnání, musí vyrazit dolů ke kříži na podlaze (stejně jak na vstupu). Nepoklekají, místo toho se uklání. Potom vyrazí nahoru ke knězi, počkají, než je dojdou ministranti a společně dojdou do sakristie.

Mše s okuřováním

Služby

Vedení - je nutné si zjistit, jestli je průvod nebo není. V 99% průvod není (pokud ano, je tam s ceroferáři i křížek). Jdeme tak, jak jsme zvyklí, pouze pustíme ceroferáře a turiferáře před sebou.

Zvonění - zvoníme při pozdvihování jinak!!! Turiferář okuřuje 3x3 - vždy na první cink kadidelnice cinkáme i my. Ne jeden zvoník, ale oba dva současně!!

Ceroferáři - Při vstupu jdou až za turiferářem a navikulářem. Při evangeliu se odchází v pořadí: jáhen, turiferář s navikulářem, ceroferáři. Je to nutné dodržet, protože kadidelnice je rozpálená a nebylo by to příjemné setkání.

Služba - ten, kdo má konvičky, musí po nalití vody a vína do kalichu jít směrem k abaku (vezme si s sebou lavabo a konvičku s vodou), protože je okouření oltáře. Až po okouření oltáře (až jáhen a turiferář s navikulářem odejdou), mohou Otci umýt ruce.

Turiferář + navikulář - Kadidlo rozdělávat minimálně 15 minut předem (pokud nechcete, aby vám upadla ruka :)). Pamatujte na to, že když je průvod, tak se vychází o něco dřív, tak radši ke všem časům je vhodné přidat zhruba 5 minut. Ještě je nutné se zeptat, jaká je eucharistická modlitba - 1.=dlouhá, 3.=klasická,krátká. Vyndáme plíšek, který tam může být pro tablety. Dolů patří dvě brikety - šetří nám uhlí. Dále skládáme uhlí - když to budete skládat jak lego, nezmizí se vám tak rychle po vytočení. Zapalování lihem musí být rychlé, jinak lih všechn vyteče a pak vám uhlí nechytne. Minimálně 10 min přede mší musí být aspoň kousiček uhlí žhavý. Pro maximální výhřevnost je lepší uhlí nepřetáčet, ale jít s ním do akce těsně vytočené - zrovna pokryje červená černé uhlí.

Velký díl na dýmu má navikulář. Chystá vždy do loďky dost kadidla a kousek dá na lžičku. Vyvažuje dýmýcí prach a velké kusy na delší zážitek.

Pozor - čím víc je uhlí rozpálené a dáte do kadidelnice prach, tím větší šance vzplanutí kadidla. V tom případě už hořící pryskyřici těžko zfouknete a radši opustíte kostel.

Tato služba je vrchol ministrantské dovednosti. Vyžaduje preciznost, disciplínu, znalosti a zvládnutí jakýchkoli situací s nadhledem a úctou. Je důležité získat základní návyky na pátečních adoracích. Snažte se u této služby chodit přesně a rozhodně - žádné ustrašené kroky, pobíhání po skaristii a zjišťování během mše, kdyžeto máme vlastně vyjít (proto si v klidu přečtete tento manuál).

Vstup

Při vstupu jdou jako první, stoupají si před oltář. Při klekání se stejně jako ceroferáři ukloní. Potom kněz s jáhnem jdou k oltáři a T+N HNED vyráží za nimi. Pozor na ministranty, neuhýbají. Kněz okouří oltář a T+N jdou do sakristie.

Evangelium

N. řekne T. na začátku 2. čtení (je dobré vědět, jestli je dlouhé nebo krátké). Po 2. čtení vyráží T+N za otcem pro nasypání kadidla (pokud slouží mši biskup, tak oba dva při sypání poklekají). Postaví se do průvodu a N. sleduje, jestli se už k průvodu připojil jáhen. Po evangeliu odchází jáhen, pak T+N a pak ceroferáři. **Při odchodu se neuklání, jdou přímo do sakristie .**

Obětní dary

Na začátku obětního průvodu jde N. pro T. Před nimi ještě vychází ministranti co mají sbírku. Když kněz zvedá misku s hostiemi, vyráží T+N k oltáři.

Kněz nasype, okouří oltář.

Když je jáhen: jáhen okouří kněze, potom se s T+N přesune k lidem a okouří je. Předá kadidelnici T+N a oni pak odchází do sakristie.

Když není jáhen: T. okouří kněze (3x2), potom jde před lidi. Lidi si stoupnou, T. se ukloní a okouří je (3x2). Poté T+N odchází - jdou přímo do sakristie.

Při odchodu se neuklání!

Proměňování

Je 3. eucharistická modlitba: N. řekne T. před začátkem Svatý, svatý. Poznává se to podle toho "*a proto se všemi svými anděli...*" T+N vyráží před oltář a hned si poklekají, aby poklekl s ministranty na konec Svatý, svatý - to vychází na vyjítí na poslední "*Hosana*". Když poklekne jáhen a Otec si sepne ruce, nasype N. kadidlo - pěkně do kruhu, ne na jedno místo. T. se připraví, při pozdvihování okouří (3x3) a jak si všichni ministranti stoupají, T+N si stoupnou taky a jdou **přímo, bez úklony**, do sakristie.

Je 1. eucharistická modlitba: N. řekne T. na začátku eucharistické modlitby. Jak Otec otočí v misálu stránku (většinou je to při modlitbě o Panně Marii), vyrazí si pokleknou před oltář. Dál je to stejné jak při 3.

Mše s průvodem

Služby

Vedení

Existují 3 standardní typy průvodů:

Sakristie -> Ven

Vyjdeme standardně ze sakristie. Nastoupíme před oltář, jako na začátku mše. Dole stojí T+N, kříž a svíčky. Poklekáme, T+N, kříž a svíčky se uklání. **Otočíme se za levou rukou** - to je směrem k sakristii. Mezitím se T+N, kříž a svíčky musí přeskupit. Svíčky a kříž se rozestoupí, T+N se otočí (N uhýbá T), udělají dva kroky a za ně se zařadí kříž a svíčky. Ministranti se hned po otočení sejdou v prostřed a zařadí se do průvodu za kříž. Zásadně chodíme ve dvojicích, v průvodu nekecáme a nemáváme na kolemstojící lidi. Za rychlost průvodu a neroztrhání odpovídá N.

Venek -> Sakristie

Přicházíme z venku. Dejte si pozor na správnou stranu, abyste stáli tam, kde máte službu. Přicházíme pod kůrem. Ve předu T+N a svíčky uhnou na stranu, aby prošli všichni ministranti s otcem. Kříž odchází rovnou do sakristie. Ministranti si nastoupí stejně, jako přede mší. T+N a svíčky se vrátí za ministry, tak jako je tomu při normálním začátku ze sakristie. A vše dále pokračuje normálně - okouřením oltáře, jdeme na svá místa.

Sakristie -> Kůr -> Presbytář

Tento případ je častý u svateb, či adventních světelných průvodů. Je stejný jako když jdeme ven. Rozdíl je, že shruba pod kůrem se zastavíme a je potřeba vytvořit špalír. Tedy první nejmenší ministrant si stoupne k lavičkám zády, směrem do uličky. Druhý a něho směrem k východu z kostela a další za něj a tak dále. Tím vytvoříme řadu, uprostřed dojde Otec až nakonec pod kůr. Na pokyn otce pak stojíme stejně jako v sakristii. Utvoříme dvojice a jdeme průvodem nazpátek na místa do presbytáře. Protože jsme už poklekli, vracíme se přímo na místa. Z průvodu tedy zamíříme přímo na svá místa a mše pokračuje normálním způsobem.

Ceroferáři

Je nutné se domluvit, na kterou stranu se bude v kostele uhýbat. Celou dobu jdou vedle kříže, pouze v úzkých místech jde kříž první. Ceroferáři jdou až za turiferářem a navikulářem.

Je potřeba pořád kontrolovat, zda za nimi jdou ministranti a podle toho kdyžtak zpomalit!

Kříž

V průvodu jde mezi ceroferáři. Jak přijdou k oltáři, odpojuje se a jde přímo do sakristie (nepokleká).

Pokud se odchází také v průvodu, tak na konci přijímání odejde do sakristie. Hned po požehnání vyrazí dolů vedle ceroferářů, tam se ukloní, otočí a čekají, než je ostatní dojdou. Potom teprve vyrazí.

Mše s křty

Po kázání následuje křestní obřad. Při něm se přijímá dítě do našeho společenství, bereme jej za svého kamaráda.

Služby

Misál

Mše začíná uvítáním capartů. Otec jim udělá křížek a vrací se. Pak následuje Gloria a vstupní motlitba. Ovšem v postu a adventě Gloria není. Proto hned po příchodu otce k mikrofonu je vstupní motlitba. Opět na nic nečekejte a hrdině vyražte.

Nejsou přímlyvy - ty jsou z křestních obřadů, které nese jáhen (také není Credo, vyznání víry je v otázkách na rodiče).

Po přijímání je nutné ze stolku, kde jsou oleje a konvička na křty, vzít malou modrou knížku **Křestní obřady** . Tam je nachystané závěrečné požehnání - po ohláškách přinést knězi.

Přímlyvy

Nejsou (jsou z křestních obřadů).